

SAMENVATTING PROGRAMMA OMGEVINGSWET

Vanaf 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De wet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. De wet is veelomvattend. De organisatie bereidt zich dan ook voor op de komst van de Omgevingswet. Aan de hand het Programma Omgevingswet worden deze (voorbereidende) werkzaamheden uitgevoerd.

Wat beoogt de Omgevingswet?

De Wet beoogt een hoger niveau van dienstverlening, ingericht vanuit de klant. De huidige beleidskaders, regels en manier van vergunningverlening zijn complex, versnipperd en onoverzichtelijk. De Omgevingswet brengt:

- meer samenhang in beleid, besluitvorming en regelgeving;
- meer inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk omgevingsrecht;
- betere en snellere (digitale) dienstverlening.

Hierdoor kunnen inwoners, initiatiefnemers, maatschappelijke organisatie en ondernemers makkelijker hun wensen in de fysieke omgeving inbrengen en daadwerkelijk realiseren.

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is januari 2021. Gemeenten moeten vanaf 1 januari 2021 o.a. minimaal geregeld hebben dat zij in staat zijn:

- een vergunningprocedure van 8 weken te doorlopen (i.p.v. de huidige 26 weken);
- vergunningaanvragen en meldingen te ontvangen en te behandelen via het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet);
- besluiten over het fysieke domein te kunnen opstellen, vaststellen en publiceren via het DSO;
- de werkprocessen uit te voeren naar de nieuwe wettelijke termijnen, met o.a. aandacht voor interbestuurlijke en integrale afweging, participatie en vooroverleg met initiatiefnemers en belanghebbenden;
- inwoners en bedrijven te kunnen voorzien van betrouwbare en begrijpelijk informatie over de nieuwe werkwijze, incl. digitaal toegang te geven tot alle regels.

Wat is de kern van het Programma?

Het Programma bestaat uit 4 Hoofdpijlers en vier onderliggende voorwaarden.

Pijler 1: Omgevingsvisie

De ambities en uitdagingen in de fysieke leefomgeving vragen om een samenhangende en integrale aanpak en nieuwe manieren van samenwerken. Met brede maatschappelijke betrokkenheid en inzet van overheden, burgers en bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen. Een van de nieuw te ontwikkelen instrumenten van de Omgevingswet is een gemeentelijke Omgevingsvisie. Deze bevat -in aanvulling op de Nationale Omgevingsvisie (NOVI)- een integrale visie met strategische hoofdkeuzen van beleid voor de fysieke leefomgeving voor de middellange termijn. De raad heeft de ambitie om in deze bestuursperiode een Omgevingsvisie opgesteld te hebben: uiterlijk in 2021. Dit betekent dat begin 2020 zichtbaar is welke stappen genomen worden om hierin te kunnen voorzien. Dit vindt plaats in combinatie met het uitwerken van de ambitie 'meer stad'.

Pijler 2: Omgevingsplan

De Omgevingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om met overzichtelijkere regels de leefomgeving meer in samenhang in te richten middels het Omgevingsplan, welke wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Daarin legt zij de lokale beleidskaders vast voor de fysieke leefomgeving. De raad heeft middels een amendement bepaald dat twee gebiedsgerichte Omgevingsplannen in 2021 worden gerealiseerd en in 2024 een gemeentedekkend Omgevingsplan. Hiervoor is in 2019 eerst gestart met een 'pilot' Omgevingsplan, zodat inzicht ontstaat wat de invoering van de wet vraagt van de professionals en organisatie. Daarnaast worden werkzaamheden uitgevoerd om te kunnen voldoen aan de minimale wettelijke vereisten per 1-1-2021.

Pijler 3: Omgevingsverordening

Om te komen tot een integraal Omgevingsplan, is het verstandig alvast een Verordening op te stellen gericht op de fysieke leefomgeving, gebaseerd op de uitgangspunten van de Omgevingswet. In 2020 worden de bestaande verordeningen opgenomen in één integraal Omgevingsverordening. Deze integrale afweging, vereenvoudiging, standaardisering van procedures en een centrale vindplaats van regels, hebben tot gevolg dat de gebruiker minder op tegenstrijdigheden in de regels stuit en sneller weet waar hij aan toe is.

Pijler 4: Omgevingsvergunning

Met een Omgevingsvergunning kunnen burgers en bedrijven (en overheden) toestemming vragen om één of meer activiteiten in de fysieke leefomgeving uit te voeren. Met de invoering van de Omgevingswet verandert het proces van vergunningaanvraag en -verlening. Om per 1 januari 2021 een vergunning binnen acht weken te kunnen afgeven, is het nodig dat het proces van de registratie, intake, inhoudelijke behandeling en besluitvorming van een vergunningaanvraag wordt aangepast en geoptimaliseerd.

Naast de inhoudelijke Pijlers worden werkzaamheden uitgevoerd om in ieder geval aan de minimale vereisten te voldoen inzake digitale dienstverlening, informatievoorziening en (keten)samenwerking. Hierbij wordt aandacht besteed aan:

- Anders werken en organiseren (w.o. integraal afwegen, participatie en adviesrecht van de raad)
- Werkwijze, houding en gedrag (w.o. opleiden en trainen)
- Communicatie (periodieke momenten van informatievoorziening naar direct betrokkenen).

Voor dat laatste geldt dat in het eerste kwartaal van 2020 duidelijk is wanneer en op welke wijze de raad op verschillende onderdelen wordt betrokken en wanneer hierbij sprake is van besluitvorming.

Wat doen we als eerste?

In Q1 2020 werken we aan:

- Het aanpassen van werkprocessen, zodat we voor 2021 binnen acht weken ingewikkelde vergunningaanvragen kunnen afhandelen.
- Het implementeren van de snelservice vergunningverlening voor een versnelde digitale vergunningverlening (conform amendement van de raad).
- Het oefenen en organiseren van omgevingstafel(s) met o.a. ketenpartners.
- Het verkennen van het instrument Omgevingsplan middels een Pilot.
- Het opstarten van het proces om te komen tot een Omgevingsvisie in 2021 (conform amendement van de raad).
- Het ontwikkelen van cursussen en games voor medewerkers en het bestuur.